

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 3/4 (420/421)

1984 birželio 20

40 METŲ B E N A M Ų

Nedaug linksmų jubiliejų teturime švęsti. Ir šiemetinė 40 metų didžiojo egzodo sukaktis apgaubta liūdesio šydu.

Lietuvos vokiečiai ir vokiečių kilmės lietuviai šią sukaktį minėjo prieš trejetą metų. Jų repatriacija į Vokietiją buvo vykdoma dar prieš vokiečių-sovietų karo pradžią 1941. Ja pasinaudojo ir daugelis grynų lietuvių, traukdamiesi nuo bolševikinio teroro. Atskiri bėgimai į Vokietiją prasidėjo dar 1940 sovietams okupavus Lietuvą. Pirmasis ir pats žymiausias pabėgėlis buvo prezidentas Antanas Smetona su šeima, perėjęs Lietuvos-Vokietijos sieną 1940 birželio 16. Bet tai buvo tik atskiri atvejai. Masinis lietuvių egzodas vyko 1944 vasarą ir rudenį, priartėjus Rytų frontui, kai per 60.000 tautiečių pasitraukė į Vakarų.

Sprendimas pasilikti namie ar trauktis turėjo būti padarytas labai skubiai. Dažną apsisprendimą privertė ne tik besiantinanti antroji sovietų okupacija, bet ir vokiečių žandarai, išvarę tūkstančius žmonių apkasų kasti ir, gainiodami iš vienos vietos į kitą, atvarę į Vokietiją. Visas Vokietijos pasienis buvo skubiai evakuotas. Šimtai lietuvių atsidūrė šiame krašte vokiečių karių uniformose, traukdamiesi kartu su karą pralaimėjusia kariuomene. Tuo būdu buvo išardytos šeimos, daug sužeistų ir ligonių. Keliauti, dirbti ir gyventi Vokietijoje teko pusbadžiu po Vakarų sąjungininkų bombų krušą.

Tas bėdas ir nelaimės laikėme laikinomis. Karui pasibaigus, tikėjomės grįžti į laisvą Lietuvą. Trečiojo Reicho galas kasdien artėjo. Buvome įsitikinę, kad Vakarų sąjungininkai leis apsispręsti per karą okupuotoms tautoms. Juk tą pažadą jie įrašė ir iškilmingai paskelbė Atlanto Chartoje, kuria pasirašė ir Sovietų Sąjunga.

Tokie prisiminimai ir nusivylimai šiandien gaubia tuos, kurie paliko tėvynę prieš 40 metų. Viltį grįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą tolydžio pakeitė beviltė benamystė, jei namus suprasime ne tik kaip stogą ant galvos ir keturias sienas, bet daugiau kaip gimtinę ir tėviškę. Po karo panašiai ir buvome vadinami. Pabėgėlius globojusios tarptautinės organizacijos UNRRA ir vėliau IRO mums davė DP - displaced persons - arba išvietintųjų vardą, t.y. ne laisva valia pakeitusių gyvenamą vietą, bet prievarta išblokštų iš namų ir tėviškių. Ir mes patys vadinome save tremtiniais: buvome įkūrę Vokietijos lietuvių tremtinių sąjungą ir steigėme kitas tremtinių draugijas.

Vėliau vokiečiai davė mums dar tikslesnį pavadinimą - heimatlose Ausländer, t.y. užsieniečiai be tėvynės. Tai ne paprasti užsieniečiai - turistai ar duoneliautojai, vokiečių vadinami svečiais darbininkais (Gastarbeiter). Jie visi, būdami užsienyje, naudojami savo valstybių globa. Mes tokios globos neturime. Užsienyje esančios diplomatinės nepriklausomos Lietuvos atstovybės paveikios globos suteikti negali. Jungtinių Tautų pabėgėlių komisaro teikiama globa daugiau simbolinė. Kad nebūtume ne tik benamiais, bet ir beteisiais žmonėmis, daugelis esame apsirūpinę vokiškais pasais. Betgi svetimos valstybės pilietybės priėmimas keičia tik asmens dokumentus bei teisinę padėtį, bet nepakeičia ir negali pakeisti pačio asmens - jo kilmės, kraujo ir širdies. Teisingai senieji romėnai sakydavo, kad žmonės, kurie per jūras keliauja, tik dangų ant galvos pakeičia, bet ne širdį. Vakarų Vokietija, būdama moderni demokratinė valstybė, suteikdama savo pilietybę, nereikalauja atsižadėti turimos tautybės. Geriausias pavyzdys yra Vasario 16 gimnazija, kurioje mokosi daugiausia vokiečių pilietybę turinčių

tėvų vaikai. Ji yra Federalinės ir Hesseno krašto vyriausybės remiama, nors pagrindinis šios mokyklos uždavinys puoselėti bei ugdyti lietuvių.

Didysis egzodas, vykęs prieš 40 metų, per 60.000 lietuvių gyvenimą pakreipė nelaukta linkme. Jei pirmomis pokario dienomis didžiausias visų rūpestis buvo kasdieninės duonos ir kūrimosi klausimai, tai dabar iškilo likiminės išseivijos ir Lietuvos problemos. Tai labai plati sritis, kuriai nagrinėti mūsų biuletenio puslapiai per siauri. Tie klausimai bus plačiau svarstomi XXXI Europos lietuviškųjų studijų savaitėje Augsburgėje š.m. nuo liepos 29 iki rugpjūčio 5.

----- xXx -----

M O T I N O S D I E N A

H ū t t e n f e l d

•Vykdydamas iš nepriklausomos Lietuvos išsivežtą tradiciją, Romuvos lietuvių moterų klubas Motinos dieną paminėjo gegužės 6, t.y. pirmąjį to mėnesio sekmadienį. Pradėjo pamaldomis Hüttenfeldo katal.bažnytelėje priešpiet. Šv. mišias už motinas aukojęs ir jų intencija daug gražių maldų sudėjęs kun.Jonas D e d i n a s , magnetofonu pagrojo kun.Gorino ir kitų įgiedotas giesmes apie motiną. Pamoksle skaitė tas Šv.Rašto vietas, kur suminėtos motinos ir moterys bei jų susitikimas su Kristumi. Visoms esančioms ir būsimoms motinoms įteikė po rožę.

Minėjimas pradėtas Romuvoje popiet.Pilies salėje, išpuoštoje pirmaisiais pražydusių alyvų žiedais ir ką tik sužaliavusiais berželiais, ankstyvieji svečiai galėjo pasmaguriauti pyragais su kavute ir kitais gėrimėliais.

Programa pradėta 16 val. Susirinko apie šimtinę tautiečių. Klubo pirmininkė dr. B. Š r e i f e l d i e n ė pranešė, kad keturios jaunos klubo narės 1983 susilaukė prieauglio. Joms įteiktos rožės.

Paskaitėlę skaitė retas prelegentas Stasys Š i m k u s iš Darmstadt-Griesheimo. Pirmiausia suminėjo daugelį žymių pastarųjų laikų kovotojų už žmogaus teises ir mūsų tautos laisvę. Jie ir jų motinos pagerbti atsistojimu. Toliau prelegentas glaustai nusakė motinos vaidmenį vaikų auklėjime, jos pasišventimą šeimai. Nepraleido nepamiršęs ir motinos tėvynės, kurios globos esame netekę ir kuri šaukiasi mūsų pagalbos. Kvietė lietuves motinas visomis jėgomis stengtis lietuvių savo atžalyne išlaikyti.

Mokyt. Daivos M a r k e l y t ė s paruoštos mokinės - Gabija Diavaraitė, Daiva Korintaitė, Laima Sruoginytė ir Virgilijus Jocys - deklamavo ir dainavo iš mūsų tautosakos ir poetų išrinktas mintis apie motiną, skambino pianinu. Mokyt.Markelytė raiškiai deklamavo H. Nagio ir P.Stelingio eilėraščius. Neutrūko ir savos kūrybos: L.Sruoginytė ir D.Korintaitė paskaitė eilėraščių savo mamoms. Nenusileido ir patys mažieji: deklamavo ir skambino Vytukas Lemkiukas bei Simutė Reznikaitė ir pati mažiausia - Ramutė Lemkytė.

Mokyt.D.Markelytei įteikta puokštė rožių. Ir visos salėje esančios moterys bei mergaitės apdovanotos rožėmis. Tuo tarpu verandoje, apšviestoje spalvotų elektros lempučių girlianda, užkurtas židinytis. Pakviptą skrudinamos dešrelės ir šilti kopūstai, daugumą iš salės išviliojo pasistiprinti.

18 val. pasirodė kaimyno Rheino dviejų žmonių kapela,"ginkluota" elektroniniais įrengimais. Prasidėjo smagūs šokiai ir dainos. Tik temstant ėmė žmonės skirstytis.

H a n a u

Hanaviškiai lietuviai Motinos dieną paminėjo gegužės 6 ekumeninėmis pamaldomis Šv.Dvasios bažnyčioje ir kita programa bei smagiu pobūviu su suneštinėmis vaišėmis parapijos salėje. Šv.mišias už gyvas ir mirusias motinas aukėjo tėv.Alf. B e r n a t o n i s . Motinos dienos mintimis išpintą pamokslą pasakė kun. Fr. S k ė r y s . Buvo giedamos lietuviškos giesmės.

Į parapijos salę susirinko per 40 tautiečių. Minėjimą pradėjo VLB Hanau apylinkės pirminkas Pranas B i š o v a s , pasveikindamas visas mamytes ir močiutes. Paskaitą lietuvių ir vokiečių kalbomis skaitė kun.Fr.SKĖRYS. Anot jo, Motinos dienos istorija nėra sena - tik 70 metų. Ją oficialiai paskelbė JAV-bių prezidentas Wilsonas 1914, kviesdamas Motinos dieną švęsti antrąjį gegužės sekmadienį. Tada motinų pagerbimas paplito ir kituose

kraštuose. Jis buvo švenčiamas ir nepriklausomoje Lietuvoje, bet ne antra, o pirmą gegužės sekmadienį. Taigi hanaviškiai vykdė seną lietuvišką tradiciją.

Prelegentas gyvenimiškais pavyzdžiais nušvietė motinos vaidmenį ir jos svarbą šeimos, valstybės ir Bažnyčios gyvenime. Ypač daug nuopelnų turi lietuvė motina, todėl lietuviai ją ir gerbia daugiau negu kitos tautos.

Užkandžiaujančius bei girkšnojančius linksmino plokštelių muzika. Šokiams grojo akordeonistas Evaldas Kimleris.

S t u t t g a r t

Motinas prisiminė bei pagerbė ir švabų sostinės lietuviai. Šv. mišias aukojo kun. Kaz. Sėnkus. Pamoksle jis iškėlė motinų didvyriškumą ir apgailėstavo, kad šiandien jis nyksta.

Ir kita programa teko pasirūpinti kun. Senkui. Sueigos metu jis paskaitė Garbuogytės mintis apie lietuvę motiną tėvynės tarnyboje. Eilėraščius apie motiną ir sūnų deklamavo Genė Rėpšienė. Ji su Elze Bolciene vaišino visus kava bei pyragais. Neseniai iš Lenkijos atvykęs dr. Algimantas Guzikas papasakojo apie tenykščius lietuvius. Jį papildė LABDAROS draugijos pirmininkas Jonas Glemžas, prieš keletą metų lankęsis Lenkijoje.

H o m b u r g

Homburgiškiai kasmet pavasarį suruošia jų vadinamą Tėviškės dieną, o kartu atšvenčiama ir Motinos diena. Ir šiemet ji suruošta gegužės 12 Dievo Kūno parapijos namuose.

Iškilmės pradėtos 17 val. evangelikų ir katalikų pamaldomis. Katalikams jas laikė kun. Br. L. Libina iš Frankenthalio čia pat esančioje modernioje Dievo Kūno bažnyčioje. Pamoksle jis priminė, kad 1984 - šv. Kazimiero metai. Nušvietė šv. Kazimiero gyvenimą, pabrėždamas, kad jo garbinimas labai paplito Lietuvoje ir užsienio lietuviuose. Perskaitė Vakarų Europos lietuvių vyskupo Antano Deksnio ganytojinį laišką, paskelbtą ryšium su Lietuvos paaukojimu šv. Mergelės Marijos širdžiai 1957 ir su 67-omis Fatimos apsiereiškimo metinėmis.

Evangelikams pamaldas su Šv. Vakariene laikė kun. Fr. Skėrys. Savo pamoksle jis išryškino ketvirtąjį Dievo įsakymą - Gerbk savo tėvą ir motiną.

Į erdvią Dievo Kūno parapijos salę susirinko apie 80 tautiečių. Šventinę programą pradėjo VLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Algirdas Palavinskas. Sugiedoti Lietuvos ir Vokietijos himnai. Aptardamas šią šventę, kalbėtojas pastebėjo, kad pas tėvynę praradusius žmones dažnai pasigirsta minorinės gaidos. Nenuostabu. Nuo II pas. karo pabaigos jau praėjo keturi dešimtmečiai. Ne tik gyvenimas, bet ir kasdien vartojamos sąvokos, kaip tėvynė, laisvė ir pan., anksčiau kėlusios žmonių, ypač jaunimo dvasią, šiandien nustojo patrauklumo ir prasmės. Ypač sovietai tomis sąvokomis labai piktnaudžiauja, pridengdami nedorus kėsnius. Jaunimas tai jaučia ir politikų bei valstybės vyrų pareiškimais nebetiki.

Saaro krašto socialinių reikalų ministerijos atstovas Wiedeman perdavė savo ministerės dr. Scheuerlein sveikinimus, pabrėždamas, kad šio krašto vyriausybė labai vertina lietuvių įnašą į vokiečių kultūrą. Matydamas būrelį Vasario 16 gimnazijos jaunimo, apsirengusio tautiniais drabužiais, teigė, kad jie užtikrina lietuviybės išlikimą Vokietijoje.

Vokietijos LB Valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius sveikinimo žody pabrėžė Lietuvos Bendruomenės svarbą ir kvietė stoti į ją pilnateisiais nariais tuos, kurie dar jai nepriklauso.

Vasario 16 gimnazijos mokyt. Daiva Markelytė atsivežė grupelę mokinių, atlikusių meninę programą motinoms pagerbti. Ji pati jautriais, meniškai perteiktais žodžiais nupasakojo savo šeimos istoriją, ypač iškeldama močiutės ir motinos įtaką jos lietuviškam auklėjimui. Jų palaimingą globą skaudžiai pajutusi tik tada, kai apleidusi tėvų pastogę. Dirbdama mergaičių bendrabučio vedėjos pavaduotoja, turinti atlikti ir motinos pareigas. Padarė išvadą, kad svarbiau motinas suprasti ir atjausti, negu jas pagerbti.

Įspūdingą meninę programą atliko vietinis Vytautas Nagelis, elektriniais vargonėliais grodamas lietuviškas ir kitas melodijas, ir Vasario 16 gimnazijos mokinės - Gabija Diavaraitė, Astrida Kairytė, Daiva Korintaitė, Ingrida Povilianskaitė ir Virgilijus Jocys, deklamodamos ištraukas iš lietuvių tautosakos bei poetų eilėraščių apie motiną ir dainuodamos. Į deklamuotojų gretas protarpiais įsijungė ir mokyt. D. Markelytė, A. Palavinskas bei Zosė Nagelienė.

Po labai įvairios programos, užtrukusios per pusantros valandos, vyko pažmonys su dainomis ir šokiais, grojant vieno muzikanto "kapelai", apsirūpinusiai įvairiais elektroniniais pagalbininkais.

Visą minėjimo ruošimo ir pravedimo našta ant savo pečių išnešė VLB Saaro krašto apylinkės pirmininkas Algirdas Palavinskas su savo ir svainio Nagelio šeima. Jie pasirūpino programa, ir patys įsijungdami į jos atlikimą, nuoširdžiai sutiko, apdovanojo ir pavaišino jos atlikėjus.

B o n n

Bonn-Kölno lietuvių moterų klubas ir LB apylinkė Motinos dienos minėjimą surengė gegužės 26 Annaberge (Bad Godesberg). Susirinko apie 60 asmenų.

Referatą apie šv.Kazimierą skaitė tėv. dr.Konstantinas G u l b i n a s . Klubo pirmininkė P. I v i n s k i e n ė pasveikino susirinkusius ir atidarė Motinos dienos minėjimą eilėraščiu MOTINA. Aldona Balandaitė-B r ū l a n d (Pietų Švedija) skaitė referatą apie "Jaunas ir vyresnes moteris". Po to deklamavo Danguolė V o g e l . Vėliau pasirodė Moterų klubo chorelis. Pianinu palydimas Sigfriedo Böhme, padainavo kelias lietuvių liaudies dainas ir suvaidino žemaičių tarme "Marceliutė ir Untuose", labai patikusią klausytojams, ypač žemaičiams.

Programa baigta bažnyčioje gegužinėmis pamaldomis, kurias pravedė tėv.dr.Konst.Gulbinas. Didelį pasisekimą turėjo gausi loterija ir linksmavakaris. Grojo Petrikaičiai. Įsilinksminę svečiai ir po vidurnakčio neskubėjo skirstytis, o Petrikaičiai nepavargę grodami.

--- o o o ---

M ū n c h e n

Velykų progą VLB Muncheno apylinkės valdyba paskelbė bendralaiškį Nr.3.Pirmas puslapis papuoštas prisikėlusio Kristaus paveikslu ir eilėraščiu. Iš viso bendralaiškį 5 eilėraščiai Velykų tema, Vak.Europos lietuvių vyskupo Antano Deksnio sveikinimas, kun.A.Rubiko velykinės mintys, R.Hermano išpūdžiai iš kelionės į šv.Kazimiero jubiliejaus iškilmes Romoje su mūncheniškių nuotraukomis, vietos kronikos žinutės.

R o m u v a

Po ilgesnės pertraukos visuotinis VLB Romuvos apylinkės narių susirinkimas buvo sukviestas š.m. balandžio 29 Romuvoje. Dalyvavo 27 nariai. Atidarė pirmininkas Arminas Lipšys. Susirinkimui pirmininkavo dir.A.Šmitas, sekretoriavo - J.Lukošius.

A. L i p š y s apžvelgė apylinkės veiklą. Sarašuose yra 61 narys. Kai buvo nemokamas paštas į Lenkiją, tenyščiams lietuviams išsiųstas 21 maisto su prieskoniais ir 15 dėvėtų drabužių, batų bei baltinių su skalbimo milteliais bei muilu ir kitokiais priedeliais siuntiniai už 665,33 DM (465,33 DM paimta iš apyl.kasos ir 200,--DM davė Romuvos moterų klubas). Iš daugelio siuntinių gavėjų susilaukta padėkos laiškų. Buvo ir papildomų prašymų. Šiemet surengtas Užgavėnių karnavalas. Daugelis apylinkės narių prisideda prie Vokietijos LB Valdybos ruošiamų centrinių ir gimnazijos renginių suruošimo.

Iždininkė Liucija R i t e r i e n ė pranešė, kad praėjusiais metais turėta 935,--DM pajamų. Iš anksčiau kasoje buvo 1.250,--DM. Iš viso pajamų - 2.185,96 DM. Siuntiniams Lenkijos lietuviams išleista 465,33 DM, kitos išlaidos - 673,36 DM, iš viso išlaidų - 1.138,69 DM. Šiuo metu kasoje yra 1.047,27 DM.

Kontrolierius Antanas V e r š e l i s , senj., painformavo, kad jis tikrino atskaitomybę ir rado, kad iždininkės pranešti duomenys tikri.

Kun.J.Dėdinas pasigedo susirinkime jaunimo. Tėvai galėtų juk atsivesti ir savo pilnamečius vaikus. Ignas Švedas išskėlė reikalą labiau rūpintis Romuvos parku. Prašė skirti lėšų tiltui į kūdroje esančią salą pastatyti, susilaukdamas visuotinio pritarimo. Pirmininkaujantis siūlė vietos Volksbanke atidaryti apylinkės sąskaitą, kad būtų lengviau susimokėti solidarumo įnašus.

Į naują valdybą išrinkti ir, dar besivaišinant išeinančios valdybos narių - A.Lipšio, L.Riterienės ir M.Smitienės - paruošta kavute bei pyragais ir begurkšnojant vynelį, pranešė, kad taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Antanas Šiugždinis, jun., sekretorius mokyt.Edmundas Kaciucevičius ir iždininkas Antanas Veršelis, senj. Kontrolieriai - Liucija Riterienė ir Ričardas Tendzegolskis; kandidatas - mokyt.Vytautas Svilas.

A.Lipšys perdavė naujai Valdybai albumą su nuotraukomis iš apylinkės gyvenimo ir paprašė nuolat papildyti jį naujomis.

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

v a s a r o s a t o s t o g o s

prasideda birželio 29. Po atostogų į bendrabutį mokiniai renkasi rugpjūčio 26. Mokslas prasideda rugpjūčio 27.

A b i t u r i e n t a i

Šiemet abiturijos egzaminus laikė keturi mokiniai ir visi išlaikė.

Romanas DIRGĖLAS, gimęs 1962 birželio 27 Weidentaly, netoli Kaiserslauterno. Pradžios mokslą ėjo vietos miestely ir Ludwigshafene/Rhein, kur dabar su tėvais gyvena. Į Vasario 16 gimnaziją įstojo 1972. Čia šoko tautinius šokius. Su tautinių šokių grupe 1980 dalyvavo VI Liet. tautinių šokių šventėje Čikagoje. Didelis muzikos mėgėjas - gimnazijos mokinių orkestre groja gitara. Žada studijuoti elektrotechniką. Jei pasiseks gauti vietą kuriame nors kaimyniniame universitete, tai ir studijuodamas ketina groti gimnazijos orkestre. Sesuo Justina yra šią gimnaziją baigusi 1978, o Birutė yra taip pat čia mokiusis.

Gintarė KOTKYTĖ yra gimusi 1964 birželio 2 Tauragėje. Ten pat baigė 7 pradžios mokyklos klases. 1978 tėvų šeimoje atvyko į Vak.Vokietiją. Iš pradžių lankė vokiečių kalbos mokyklą (Förderschule). Celėj ir vokiečių gimnaziją 1979-1981 Verdene. Į Vasario 16 gimnaziją įstojo 1981 rudenį. Čia šoko tautinius šokius, buvo mergaičių bendrabučio seniūne. Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos valdybos narė. Mėgsta šokti, skaityti. Žada studijuoti biologiją.

Artūras KOTKĖ, Gintarės brolis, yra gimęs 1961 gruodžio 3 taip pat Tauragėje, kur baigė 9 klases. Į Vak.Vokietiją atvyko 1978. Lankė vokiečių kalbos mokyklą, o 1980 stoji į Vasario 16 gimnazijos X klasę. Šoko tautinius šokius. Priklausė Lampertheimo karatės klubui, dalyvaudamas pirmenybėse ir laimėdamas pirmas vietas. Ketina studijuoti rusų kalbą ir sportą Heidelberge.

Brigita PREUSAITĖ, gimusi 1964 birželio 2 Lebenstedte (Salzgiter 1), penkias pradžios mokyklos klases išėjo Salzgiteri. Į Vasario 16 gimnaziją atvyko 1975. Priklausė skautams, šoko tautinius šokius, dainavo gimnazijos chore, sportavo. Mėgsta skaityti. Ketina studijuoti meną (dizainą). Sesuo Sigrida yra irgi mokiusis šioje gimnazijoje, įsigydama mažąją abituriją.

I š l e i s t u v ė s

Paskutinius egzaminus 4 abiturientai baigė laikyti gegužės 23. Gimnazija išleistuves jiems suruošė gegužės 26. Iškilmingos vakarienės susirinko visi mokiniai, abiturientai, jų tėvai, mokytojai, ūkio personalas ir keletas tą dieną posėdžiavusių Kuratorijos narių.

Baigiant vakarieniauti, pirmasis kalbėti pakilo direktorius Andrius Š m i t a s . Pastebėjęs, kad šiemetiniai abiturientai turėjo sukaupti nemažą žinių, bet nemažiau turėjo ir laimės, patarė ateinančių metų abiturientams pasitikėti daugiau žiniomis negu laime. Geriausią pažymių vidurkį pasiekė Gintarė Kotkytė - 2,3.

Šį vakarą su abiturientais džiaugsmu dalinasi visi, bet labiausiai džiaugiasi jų tėvai, ypač Olga Kotkienė, kurios net du vaikai - Gintarė ir Artūras - gauna brandos atestatus. Turbūt vienintelis atsitikimas mūsų gimnazijos istorijoje, kad tą pačią dieną du vienos šeimos vaikai išlaikytų abiturijos egzaminus.

Besimokant gimnazijoje ir begyvenant bendrabuty, aišku, buvo visokių dienų. Tačiau netrukus tokio patogaus gyvenimo, kai viskuo rūpinosi bendrabučių vedėjai, mokytojai, virėjos ir šlavėjos, pasigesite ir pradėsite dar labiau vertinti. Linkėjo nesiliauti didinus žinių lobius, įsigyti geras profesijas ir sukurti laimingas lietuviškas šeimas. Tolimesniam lituanistiniam lavinimuisi įteikė po Lietuvių kalbos vadovą.

Pranešė, kad kun. Fr. S k ė r y s , kuris šiuo metu taiso savo sveikatą, labai džiaugiasi, jog net trys šiemetiniai abiturientai yra evangelikai, ir įteikė po jo atsiųstą piniginę dovaną visiems keturiems abiturientams.

Visiems mokytojams, kurie rūpinosi gerai paruošti abiturientus egzaminams, direktorius padėkojo dar ir vokiškai.

Kuratorijos valdybos pirmininkas tėvas Alfonsas B e r n a t o n i s sakė, kad šiandien turime derliaus nuėmimo šventę - Padėkos dieną. Ką per keletą metų mokytojai bei auklėtojai sėjo ir brandino, dabar abiturientai susikrovė į savo aruodus. Mokytojai ir auklė-

tojai, rūpestingai dirbdami, paruošė 4 jaunuolius-es savarankiam gyvenimui. Bet ir toliau jie bus reikalingi paramos, nes šiandien sąlygos jaunimui sunkios. Jais rūpintis nuo dabar teks tėvams.

Mūsų gimnazijos pagrindinis uždavinys yra išauklėti jai pavestą jaunimą gerais lietuviais. Ne visados jai tai sekėsi; deja, ne visi absolventai įsijungė į lietuvišką gyvenimą. Kvietė gimnaziją laikyti ir toliau savo namais ir nesužlugdyti į juos sudėtų vilčių. Kenčiančiai Lietuvai prisiminti įteikė po Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos knygą.

Kun. Jonas D e d i n a s linksmi paskelbė, kad mokytojai abiturėnos egzaminus išlaikė, nes gi jie dėl egzaminų daugiau sielojosi, negu patys abiturientai. Dėkojo tėvams, patikėjusiems vaikus šiai mokyklai. Pirmiausia Dirgėlams, leidusiems į Vasario 16 gimnaziją tris vaikus, Olgai Kotkieni ir Preusams - atsiuntusiems po du vaikus. Tokiomis šeimomis remiasi lietuvių Vokietijoje. Peikė tuos tėvus, kurie, kad ir pasipuošę aukštųjų mokyklų diplomais, nemato reikalo leisti savo atžalyną į lietuvišką mokyklą. Kaip pripažinimą ir padėką, įteikė abiturientų tėvams po butelį.

Džiaugėsi, kad abiturientai godžiai "rijo" žinias apie Lietuvą ir savo žinojimą įtikinančiai parodė vokiečių egzaminuotojams. Tikybos pamokose kalbėtojas stengėsi paruošti mokinį ir evangelikams, kuriems labai trūksta kunigų. Ragino abiturientus paveikiai įsijungti į evangelikų sielovadą. Visiems padovanojo po knygą, o Romanui Dirgėlui - dar ir muzikos plokštelę. Jei kuris norėtų, siūlė ir po kryželį.

Vokietijos LB Valdybos pirmininkas inž. Juozas S a b a s pasveikino absolventus, peržengusius brendimo slenkstį. Kvietė palaikyti glaudžius ryšius su Lietuvių Bendruomene. Kadangi normalus subrendusio žmogaus kelias veda į šeimos sukūrimą, padovanojo po V.Čižiūno knygą apie tautinį auklėjimą šeimoje ir priedu - po praktišką dovanėlę.

Abiturientų tėvų vardu Olga K o t k i e n ė, kalbėdama jautriai iš širdies, dėkojo mokytojams už vaikų mokymą bei auklėjimą, pastebėdama, kad jų atspaudai paliks visą gyvenimą. Pažadėjo stengtis, kad vaikai būtų geri lietuviai ir krikščionys, kad niekad nepamirštų savo auklėtojų. Abiturientams linkėjo ištvermės ir laimės naujo gyvenimo keliuose.

Gražius atsisveikinimo rašinius paruošė ir raiškiai perskaitė būsimosios abiturientės, žengiančios į išvykstančiųjų pėdas. Monika Gaižauskaitė, Lilija Burškaitytė, Lidija Kuršytė, Marytė Balaišytė ir Erina Seidlerytė, daugiausia iš linksmosios pusės žvelgdamos į būdinguosius absolventų būdo bruožus bei jų elgesį, darė išvadas, kaip ir jos turėtų elgtis bei mokytis, kad galėtų be didelio vargo ir darbo baigti gimnaziją.

Gintarė K o t k y t ė abiturientų vardu jautriai kalbėjo apie pavasario žiedus, apie greitai bėgančias jaunystės dienas ir pergyvenimus mokykloje. Apžvelgė nueitą kelią nuo vaikystės iki šiandien. Dėkojo mokytojams už pagalbą bei rūpestį, įteikė gėlių ir pakvietė visus prie laužo parke, kur laukia statinės alaus ir skrudinamas užkandis.

P A N E U R O P O S k o n g r e s e

Ryšium su artėjančiais Europos parlamento rinkimais, gegužės 4-6 Munchene vyko Paneuropos kongresas. Pirmą kartą tarp kitų šio žemyno tautų dalyvavo ir lietuviai, kuriems atstovavo Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, vadovaujama Živilės G r o d b e r g i e n ė s . Išvyką labai stipriai savo organizaciniais sugebėjimais parėmė biologijos mokytojas ir berniukų bendrabučio vedėjas Mečys Buivys ir fizikos bei matematikos mokytojas Kostas Grodbergas.

Europa-Union užsakytu autobusu romuviškių grupė pasiekė Muncheną gegužės 4 (penktadienį) pavakary. Kiek užkandusi ir persirengusi "savo" viešbutyje, nuvyko į vieną žymiausių Muncheno viešbučių - Bayerische Hof, kur vyko iškilminga vakarienė. Joje dalyvavo Paneuropa-Union prezidentas Otto von Habsburg, buvęs Bavarijos ministras pirmininkas dr. Alfons Goppel, Muncheno burmistras Erich Kiesel, ministrai prof. dr. Hans Mayer ir dr. Fritz Pirkel, dr. Peter von Siemens ir daug kitų aukštųjų vyriausybės bei kariuomenės pareigūnų, industrijos bei biznio magnatų, meno ir kultūros veikėjų iš Vak. Vokietijos bei kitų Europos šalių, iš viso apie 950 asmenų. Romuviečiai, visi pasipuošę tautiniais drabužiais, buvo gražiai sutikti.

Nėbuvo jokios oficialios dalies. Svečius linksmo tarptautinė šokių kapela, vadovaujama Mario Saracino. Vėlai vakare pasirodė ir Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė su penkiais lietuviškais šokiais, kurie buvo labai šiltai sutikti.

Nakvynės viešbuty grįžtančių romuviškių laukė Muncheno lietuviai. A. Grininė, Landų ir Pašauskų šeimos, dr. Cechanavičius ir kiti tautiečiai suruošė ten pat šaunias vaišes.

Gegužės 5 (šeštadienį) mūsų mokiniai kartu su ukrainiečiais iš ryto šoko Paneuropa-Union renginyje Mūncheno centre - pėsčiųjų zonoje. Po to nuvažiavo į pagrindinį Kongreso renginį olimpinėje halėje, kur susirinko visų Europos šalių atstovai, apsirengę tautiniais drabužiais ir nešini savo vėliavomis. Lietuviams su trispalve išgygiavus į halę, pranešėjas paskelbė, kad pirmą kartą Paneuropa-Union renginyje dalyvauja laisvosios Lietuvos atstovai ir apgailėstavo, kad didžioji šios tautos dalis kenčia po sovietinio okupanto jungu.

8.000 dalyvių sveikino Paneuropa-Union prezidentas dr. Otto von Habsburg, Ukrainiečių bendruomenės pirmininkas, Ispanijos vyriausybės atstovas, Paneuropa skyriaus Didž. Britanijos vadovė, Prancūzijos Paneuropa skyriaus vedėjas. Visi kalbėtojai pabrėžė Europos vienybės reikalingumą, kaip vienintelį būdą apsisaugoti nuo augančio nedarbo, gamtos užteršimo ir, kas svarbiausia - nuo Sovietų Sąjungos ekspansijos.

Svarbiausias kalbėtojas buvo Bavarijos ministras pirmininkas dr. Franz Josef Strauss. Jau pats jo pasirodymas buvo įspūdingas - atvyko dviejų tūkstančių pučiamųjų orkestro muzikantų lydimas. Savo kalboje jis pabrėžė demokratijos ir laisvės principų pirmumą, ragindamas suvienyti ir sustiprinti Europą, kad ji pati galėtų apsiginti. Liesdamas Vakarų ir Rytų Vokietijų santykius, pastebėjo, jog čia reikia daugiau veikti negu kalbėti.

Sugiedojus Paneuropa ir Vak. Vokietijos himnus, svečiai pradėjo skristytis. Keliom mūsų gimnazijos mergaitėm pavyko prieiti prie dr. F. J. Strausso ir pasveikinti lietuvių vardu, į ką jis atsakė: "Lietuva graži žalis, tik deja ne lietuvių rankose". Pavaišinta Paneuropa vakariene, lietuvių grupė nuvažiavo pernaktoti į Landsbergą, netoli Mūncheno.

Gegužės 6 (sekmadienį) aplankytas Andekso vienuolynas, kur vyko iškilmingas Paneuropa-Union kongreso užbaigimas. Šv. mišias aukojo Paneuropa organizacinio komiteto pakviestas Vak. Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys. Savo pamoksle jis pabrėžė lietuvių troškimą atgauti nepriklausomybę, pasiaukojančią pagrindžio veiklą Lietuvoje ir didelį krikščionybės vaidmenį Europos tautų vienybėje. Po pamaldų vyskupas dar ilgokai šnekučiavosi su lietuviais ir kartu nusifotografavo.

Grįžimas autobusu namo užtruko penketą valandų. Nuoširdi dalyvių padėka priklauso Paneuropa-Union kongreso pareigūnams ir rengėjams, kurie visu šimtu procentų palaiko lietuvių veiklą laisvame pasaulyje, siekiant valstybinės nepriklausomybės Europos šalių draugėje.

H e s s e n o d i e n o s

truko ilgiau negu savaitę: prasidėjo gegužės 26 ir baigėsi birželio 3 didžiulėmis eitynėmis, kuriose pasirodė apie 300 grupių su per 90.000 dalyvių. Stebėjo apie 400.000 žiūrovų. Oras pasitaikė idealus. Kiekviena vietovė stengėsi parodyti tai, kas jai būdingiausia ir gražiausia.

Hesseno dienas kasmet ruošia vis kita vietovė. Šiemet jų rengėjas buvo Lampertheimas. Kadangi Hüttenfeldas priklauso Lampertheimui, tai jis, o kartu ir Romuva, buvo dėmesio centre: iš 300 vietų eitynėse atiteko 5 ir 6 vieta.

Kas būdingiausia Hüttenfeldui? Aišku, Rennhofo pilis su savo gražiuoju bokštu. Ji anksčiau priklausė Baden-Württembergui, bet nuo 1983 liepos 1 priskirta Hessenui. Rennhofo perėjimą į kitą kraštą linksmai pavaizdavo vietos dailininkas Hennemann. Jis iš lentų sukėlė ir nudažė didelę karvę, o per jos pilvą išvedė valstybės sienas skiriančią kartį. Hesseno muitininkas traukia karvę už ragų į save, o Baden-Württembergio muitininkas už uodegos laiko. Užpakaly - didinga Rennhofo pilis. Ant platformos sėdėjo pora Hüttenfeldo mergaičių ir dvi Vasario 16 gimnazijos mokinės, apsirengusios tautiniais drabužiais. Užpakaly žygiavo gimnazijos tautinių šokių grupė.

Eitynės vyko minutės tikslumu. Tik susisiekimas linijiniais autobusais šlubavo: buvo nurodytos neteisingos sustojimo vietos. Vakare eitynės buvo ilgai rodytos regionalinėje Hesseno televizijos programoje. Kiek ilgiau sustota ties dviejomis ant Hüttenfeldo platformos važiuojančiomis gimnazistėmis - Maryte Balaišyte ir Erina Seidleryte. Tuo būdu ir milijonai Vokietijos televizijos, ypač Hesseno krašto, žiūrovų galėjo pasigėrėti tikrai gražiais eitynių vaizdais. O žiūrėti tikrai buvo kuo.

Daugelis ant platforminių vežimų gabeno pilis, bažnyčias, senas rotušes, gydyklas su veikiančiais fontanais. Alaus daryklos keliaaukščiuose vežimuose, traukiamų keletos porų šaunių žirgų, gabeno po 20-60 statinių alaus, nesigailėdamos jo ir žiūrovams. Vynu vaišino ir pravažiuojančios vyno gamyklos. Daugiausia buvo folklorininkų grupių. Jas sudarė 5-70 metų amžiaus šokėjai, apsirengę regioniniais drabužiais, dažniausia paveldėtais iš savo senelių bei senolių ir laikytais kraičių skryniuose. Daugis nešėsi senus darbo įrankius - grėb-

lius, spragilus, dalgius, kastuvus - ir rodė senovinius ūkio darbus: kūlė spragilais arba rankomis sukamomis mašinomis javus, juos arpavo, o sėjikai bėrė grūdus į žiūrovus. Paskui aviganius sekė jų avinai, šunys, o ant karvių arba jaučių traukiamų platformų moterys kirpo avis. Sukosi rateliai, verpdami vilnas, pokšėjo staklės, kabojo jau išdirbti kailiai. Buvo ir senoviškų rūdos lydynamųjų krosnių, lauko kalvių su degančiais žaizdrais ir įkaitintą geležį kalančiais kalviais ir t.t. Žygiavo senovinėmis uniformomis apsirengę kariai, ginkluoti praėjusio šimtmečio šautuvais su durtuvais ir demonstruojantys durtuvų kautynes. Jojo medžiotojų draugijų nariai su medž. ragų orkestrais, trenkė ir kitų pučiamųjų kapelos (jų buvo net keliasdešimt), savo meną rodė gimnastikos ir motociklistų akrobatai. Eitynės truko per 4 valandas. Prasidėjo 14 val. ir baigėsi po 18 val. Sunkvežimiai su dalyviais ir platformomis, autobusai su ekskursijomis, policininkais, gaisrininkais ir greitosios pagalbos žmonėmis, lengvosios mašinos pradėjo atvykti jau 8 val. Lampertheimas tą sekmadienį buvo perpildytas.

M o k i n i a i š o k a

Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, Išguitųjų sąjungos (Bund der Vertriebenen) pakviesta, š.m. gegužės 12 buvo nuvykusi į Kriftelį. Schwäzbacho (netoli Mainzo) salėje šoko tautinius šokius vokiečiams, o gegužės 31 vėl šoko Hofheim-Riedo savivaldybės namuose (Bürgerhaus).

Mūsų gimnazijos šokėjai gražiai pasirodė ir Hesseno dienų programoje. Š.m. gegužės 31 sušoko penkis tautinius šokius Lampertheimo rotušės aikštėje, o birželio 3 žygiavo pirmose eitynių gretose Lampertheimo mieste.

Tautinių šokių grupė įtampiai ruošiasi kelionei į VII lietuvių tautinių šokių šventę Cleavelande š.m. liepos 1.

JIEŠKOMA BENDRABUČIO VEDĖJA IR VIRĖJA

Vasario 16 gimnazija jieško mergaičių bendrabučio vedėjos ir diplomuotos anglų kalbos mokytojos, kuri taip pat galėtų būti mergaičių bendrabučio vedėjos pavaduotoja.

Reikalinga ir virėja. Kreiptis į gimnazijos vadovybę: Litauisches Gymnasium
D-6840 Lampertheim 4 - Hüttenfeld

KOKS BUS NAUJASIS BERNIUKŲ BENDRABUTIS?

Šiuo klausimu rašėme praeitame numery, bet ir šiame dar negalime į jį tiksliai atsakyti. Vasario 16 gimnazijos kuratorijos ir Vokietijos LB Valdybos nariai su architektu prof.Becku (iš viso 13 asmenų) š.m. gegužės 25 dvi su puse valandos svarstė naujo bendrabučio planus. Architektas atsigabeno porą bendrabučio maketų ir visą krūvą brėžinių. Jis pateikė du projektus: vieną kryžiaus pavidalo, o kitą - trikampio formos. Pasisakė už kryžinį projektą, kur beveik visi kambariai orientuoti į rytų, pietų ir vakarų pusę. Pastebėjo, kad izoliacijai bus panaudotos naujos medžiagos, taip kad naujasis pastatas bus ramesnis už mergaičių bendrabutį, su kuriuo jis bus sujungtas. Architekto projektas numato sujungimą iš šiaurės pusės. Svarstytas ir sujungimas iš pietų pusės. Tada berniukų bendrabutis būtų toliau nuo klasių pastato - giliau į parką. Valdžios įstaigos yra išpėjusios, jog būtų žiūrima, kad kuo mažiau reiktų nukirsti didesnių medžių.

Gegužės 26 priešpiet ir popiet Kuratorijos nariai statybos planus toliau svarstė. Naują projektą pateikė dipl.inž.Alfredas Lucas. Galutinį sprendimą turės padaryti Kuratorijos suvažiavimas š.m. birželio 21.

----- xXx -----

LIETUVIŲ KULTŪROS DRĄGIJOS SUVAŽIAVIMAS

įvyko š.m. gegužės 18-20 Hüttenfelde gražiuose naujuose Pater Delp (katal.parapijos) namuose. Kartu buvo numatytas ir Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos narių suvažiavimas.

Renginys pradėtas dail.Jūratės L e m k i e n ė s - Batūraitės paveikslų parodos atidarymu. Per 20 grafikos darbų laukė žiūrovų atskirame kambary. Parodą atidarė Lietuvių kultūros draugijos pirmininkas Algirdas P a l a v i n s k a s , dalyvaujant apie 30 asmenų.

Lietuvių išseivijos bei Lietuvos dailininkų vardu pasveikino ir su dailininke supažindino dail.Alfonsas K r i v i c k a s . Dailininkė Jūratė yra baigusi dailės studijas Toronte, Kanadoje. Ten ji yra suruošusi keletą savo darbų parodų bei dalyvavusi grupinėse. Šis yra pirmasis jos išėjimas į viešumą Europoje. Dailininkė - trijų mažų vaikų motina. Ji piešia

dažniausia tik tada, kai vyras ir vaikai miega. Priklauso realistiniam žanrui.

Romuvos lietuvių moterų klubo vardu dailininę pasveikino Eug.Lucienė, įteikdama gėlių. Visi atsilankiusieji rengėjų buvo pavaišinti šampanu.

Į parodą atkreipė dėmesį vokiečių spauda (Mannheimer Morgen, Lampertheimer Zeitung), suteikdama žinių apie dailininę ir išspausdindama jos bei parodos nuotraukų. Volksbanko vadovybė pakvietė dail.Lemkiene surengti savo darbų parodą to banko patalpose Lampertheime.

Gegužės 19 rytą didžiojoje Tėvo Delpo centro salėje vyko Lietuvių kultūros draugijos metinis narių susirinkimas. Pirmininkavo dr.Jonas N o r k a i t i s , sekretoriavo dr.Alina V e i g e l - Plechavičiūtė. Draugijos veiklą nuo 1979 gruodžio 1 apžvelgė pirmininkas Algirdas P a l a v i n s k a s .

1980 spalio mėn. Romuvoje surengtas fleitininko Petro S.Odinio ir dainininkės Violetos Hermanaitės bei kun.K.Senkus koncertas, akompanuojant prof.dr.V.M.Vasyliūnui, V.Bartusevičiaus paskaita ir kit.kultūriniai svarstymai bei meniniai pasirodymai.

1981 spalio 23-25 LKD kartu su Annabergo literatūros būreliu suruošė kulūros savaitgalį Annaberge (Bonn). Aptarta Alg.Landsbergio drama Penki stulpai turgaus aikštėje, pačiam autoriui dalyvaujant. Aukšto lygio buvo meninė dalis. Savo kūrinis skaitė A.Landsbergis, dainavo operos solistas Ričardas Daunoras, pianinu skambino T.M.Grybow.

Kun.K.Senkus jubiliejaus proga įvykusiame suvažiavime 1982 birželio 5 Stuttgarte brandžią paskaitą apie religijos ir civilizacijos santykiavimą skaitė dr.Kest.Girnius, koncertavo dainininkė Violeta Hermanaitė bei pats jubiliatas ir muzikas prof.dr.V.M.Vasyliūnas.

1983 rugsėjo 16-18 kartu su VLB Bonn-Köln apylinke Annaberge suruoštame renginy paskaitas skaitė Kun.K.Senkus apie religijos vaidmenį lietuviškoje veikloje, tėv.dr.Konst.Gulbinas - apie Kražių skerdynes, inž.Čiplies - apie Dariaus ir Girėno skrydį. Jis suruošė ir parodėlę. Buvo daug dainuota ir giedota, kun.K.Senkui vadovaujant. Dalyvavo solistės Ursula Forkert bei Nelė Paltinienė ir daug kitų gražiabalšių moterų.

Iždininkas Ričardas T e n d z e g o l s k i s pranešė, kad atskaitomybę 1981 spalio 24 tikrino dipl.inž.M.Strumila. Kasoje tada buvo 996,16 DM. Ji ir papildoma tik pajamomis iš narių mokesčių, kuriuos susimoka tik 35 nariai. Šiuo metu kasoje yra 615,07 DM. Atskaitomybę patikrinti paprašyti J.Lukošius ir Edv.Voroneckas. Jei ji bus rasta tvarkoje, nutarta atleisti Valdybą nuo atsakomybės.

Per diskusijas kalbėta daugiausia jaunimo klausimais. Naujoji Valdyba sudaryta slaptu balsavimu. Į ją išrinkti nariai taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Algirdas Palavinskas, vicepirmininkė dr.Alina Veigel-Plechavičiūtė, sekretorė Paulina Ivinskienė, iždininkas Ričardas Tenzegolskis ir narys dr.Ričardas Palavinskas.Kandidatas - dr.Jonas Norkaitis. Kontrolės komisija - Antanas Veršelis, senj. ir Eduardas Voroneckas.

A.Palavinskas pateikė registruoti teisme paruoštą Draugijos statutą vokiečių kalba. Dauguma narių buvo nuomonės, kad stautas reikalingas, bet registravimas teisme apčiuopiamos naudos neduotų. Statuto svarstymas bei tvirtinimas atidėtas kitam susirinkimui.

Popiet turėjo įvykti bendras jaunimo ir vyresniosios kartos simpoziumas tema - Kas skatina ir kas trukdo generacijų dialogą. Ar reikalingos jaunimui vyresniųjų žinios ir patirtis? Pokalbiui vadovauti susėdo abiejų organizacijų pirmininkai: LKD - A.Palavinskas ir Vokietijos LJ Sąjungos - Robertas Slavikas. Įžangą padarė R.Slavikas, pastebėdamas, jog nuo seno vyksta trynimasis tarp tėvų ir vaikų. Vyresnieji stengiasi pamokyti jaunuosius, kurie nori būti savarankūs. Dialogas taip ir neišsivystė, nes salėje matėsi tik vienas kitas jaunas veidas. Mokyt.D.Markelytė nusiskundė, kad ji buvo paprašyta skaityti jaunimui paskaitą. Ją ir paruošusi, bet šiandien pranešta, kad paskaita nereikalinga, nes jaunimas nesuvažiavo.

Viešnia iš Anglijos, Europos skautų vadovė T r a š k i e n ė papasakojo, kaip ten jaunimas traukiamas į lietuviškas organizacijas ir darbą. Daugelis vadovaujančių asmenų pasidalino patirtimi, dirbant su jaunimu Vokietijoje.

Vakare meninę programą atliko mokyt.Daivos M a r k e l y t ė s paruošti Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Prieš ją pradėdant, kun.K.Senkus paskelbė, kad gimnazijai padovanotas pianinas. Buves jos direktorius kun.dr.P.Bačinskas, skirstydamas Australijoje mirusio Igno Dargvainio palikimą, 2.000 dolerių paskyrė Vasario 16 gimnazijos pianinui pirkti. Pianinas nupirktas už 4.181,05 DM, o likusią sumą 600 DM dabar įteikė direkt.A.Šmitui.

Žiūrovams susimąstyti minčių suteikė Roberto Baltučio, Monikos Gaižauskaitės ir Erinės Seidlerytės gabiai suvaizdintas Kosto Ostrausko LOZORIUS. Gero vertimo pavyzdį pateikė mokyt.D.Markelytė, padeklamuodama lietuviškai ir angliškai Aldonos ir Roberto Page versta

Henriko Nagio eilėraščių "Tolimos nakties prisiminimas". Ji skaitė ir dar kitus eilėraščius. Ilgoką eilėraščių pyne, pavadintą Poezijos pavasariu, supynė Danutė Baltutytė (Australija), Inga Bitautaitė bei Erina Seidlerytė (Vokietija) ir Darius Sužiedelis (JAV), įvairiomis pozomis sustoję ar susėdę, deklamuodami Putino-Mykolaičio, Henriko Radausko, Sal.Neries, Henriko Nagio ir kitų poetų kūrinus. Pačiam jauniausiam jaunimui patiko Rob.Baltučio, Mildos Motekaitytės, Monikos Gaižauskaitės, Lino Kasčio bei Oreno Levšteino išradingai interpretuotas Vytės Nemunėlio Meškiukas Rudnosiukas. Meninės programos viršūnė buvo mergaičių kvinteto (Milda Motekaitytė, Danutė Baltutytė, Daiva Korintaitė, Monika Gaižauskaitė ir Erina Seidlerytė) bei M.Motekaitytės solo dainos su 7-ių muzikantų orkestro (Mečys Buivys, Marytė Balaišytė, Romanas Dirgėlas, Markus Lipas, Arvydas Herbstas, Darius Sužiedelis ir Joachimas Freteris) palyda, vadovaujant Mečiui Buiviui. Tas pats orkestras grojo ir šokiams.

Nauja, moderni bei erdvi salė ir lietuviška muzika sudarė malonią vakaro nuotaiką. Apie 70 asmenų pasiliko iki vidurnakčio, ar tai išitraukę į šokių sukuri, ar tai šnekučiuodami, užkandžiaudami bei girksnodami. Veikė užkandžių ir gėrimų baras. Buvo svečių ir iš tolimesnių vietovių - Šveicarijos, Švabijos, Saaro krašto ir kitur.

Išpūdingos buvo sekmadienio pamaldos Romuvos pilies salėje, išpuoštoje žydinčių kaštonų šakomis ir kitomis gėlėmis, Šiluvos Dievo Motinos paveikslu, vyčiu. Paminėta Romo Kalantos susideginimo metinės ir šv.Kazimiero jubiliejus. Giedojimui vadovavo ir pats giedojo kun. K.Senkus. Lilija Burškaitytė perskaitė liudijimą apie R.Kalantos susideginimą. Šv.Kazimiero giesmę giedojo mokinių chorelis ir kun.K.Senkus, Dariui Sužiedeliui pritariant fleitą. Referatą apie šv.Kazimierą skaitė tėv.dr.Konst. G u l b i n a s, iš Lietuvos gautus eilėraščius deklamavo mokyt.D.Markelytė. Tėv.Konst.Gulbinas ir šv.mišias su tėvu Alfonsu Bernatoniū aukėjo. Gražiai skambėjo visų giedamos lietuviškos giesmės.

L i e t u v i ū k u l t ū r o s i n s t i t u t a s

paskelbė aplinkraštį Nr.4, kuriuo apžvelgė savo 1983 veiklą. Dabar LKI Valdybą sudaro: vedėjas V.Bartusevičius, pavaduotojas dr.V.Lėnertas ir sekretorius dr.K.J.Čeginskas. Kontrolierius - P.S.Odinis; archyvo vedėjas - dir.A.Šmitas ir bibliotekos vedėjas - dipl.bibl. A.Hermanas.

Vokietijos LB Valdyba nupirko lentynas knygoms, kurios dabar pradėtos kataloguoti. Užmegzti ryšiai su lituanistine biblioteka ir archyvu Londone (vedėjas R.Baublys), su biblioteka Preussischer Kulturbesitz Rytų Europos skyriumi Berlyne ir kt. Didėja archyvas, kuriam trūksta patalpų. Jų klausimas gali būti išspręstas pastačius naują bendrabutį berniukams.

Išleisti trys leidiniai (Nr.Nr.3-5), kurių autoriai - V.Bartusevičius, A.Hermanas (vokiečių kalba) ir K.J.Čeginskas. Pardavinėjami po 5,--DM.

LKI suvažiavimas ir mokslinė konferencija įvyko lapkričio 6-8 Romuvoje. Paskaitas skaitė dr.A.Gerutis, dr.K.J.Čeginskas, J.D.Range, M.A., kun.A.Rubikas, dipl.agr.M.Holzman. Vaizdų iš kelionės po Lietuvą parodė dr.V.Lėnertas.

Per 1983 turėta 6.137,23 DM pajamų, iš 1982 buvo likę kasoje 829,03 DM, iš viso 6.966,26 DM. Per 1983 išleista 4.049,67 DM. 1983.XII.31 kasoje buvo 2.916,59 DM. Paskelbtas visų aukotojų sąrašas ir padėka. Daugumas aukotojų - LKI nariai.

Numatyta 1984 išleisti dr.A.Geručio, dr.P.Reklaičio, M.Holzmar ir kt. studijos 3-4 leidiniais, testuoti bibliotekos knygų katalogavimą ir t.t. Pateiktas ilgas sąrašas liet.laikraščių, kurie rašė apie LKI 1981-1983.

RIČARDUI TENDZEGOLSKIUI 60 METŲ

Sukaktuvininkas yra gimęs 1924 birželio 5 Kaune. Mokėsi ten pat - lankė pradžios mokyklą ir Tėvų jezuitų gimnaziją, kurią baigė 1942. 1946 buvo ištremtas į Sibiro Gulagą Kolymoj, netoli Magadano. Kasė auksą ir kasteritą savo kankintojams. Netekusį sveikatos 1955 amnestavo ir leido grįžti į Kauną. Ten vedė vokiečių kilmės Ženią Šreifeldaitę, su kuria 1956 susilaukė sūnaus Rolando. 1967 su šeima atvyko į Vak.Vokietiją. Stengėsi apsigyventi netoli Vasario 16 gimnazijos, kad galėtų į ją leisti sūnų. Apsistojo Manneime, kur iki šiol gyvena.

Atvykęs į Vokietiją, tuoj įstojo į Lietuvos Bendruomenę ir paveikiai įsijungė į jos darbus. Keletą metų pirmininkavo Romuvos apylinkei, buvo Vokietijos LB Valdybos išdininku. Nuolat renkamas Vokietijos LB Valdybos bei Romuvos apylinkės kontrolieriumi ir Lietuvos kultūros draugijos išdininku. Su žmona Ženia daug keliauja.

Š.m. birželio 9 plačiame draugų būry šauniai atšventė savo jubiliejų.

A t s i ū s t a p a m i n ė t i

DR. WILHELM STOROST-VYDŪNAS. SIEBEN HUNDERT JAHRE DEUTSCH-LITAUISCHER BEZIEHUNGEN. II. Auflage. Kulturhistorische Darlegungen unter Beigabe von zwei Karten und 50 Bildern in Schwarz- und Farbdruk. Verlag: Akademines Skautijos leidykla. Chicago, IL USA 1982. 502 psl. Drobės viršeliai. Kaina 30 DM + Porto. Gaunama pas kun. Fr. Skėrį: Mülhauser Str. 9, D-6800 Mannheim 71. Konto Nr. 7441280 Stadtparkasse Mannheim, BLZ 670 501 01.

Išsamų įvadinį žodį antrai laidai, pavadintą vokiečio atsiminimais ir pažiūromis, parašė prof. dr. habil. Viktor Falkenhahn. Priede - asmenų bei vietų vardynai ir aukotojų sąrašas. T u r i n y : 1. Prūsų lietuvių tėviškė; 2. Prūsų lietuvių tėviškės gyventojai; 3. Senasis aisčių bei baltų kraštas ir tauta; 4. Į kraštą atvyksta vokiečiai; 5. Socialinė vokiečių ir lietuvių būklė ordino viešpatystėje ir t. t., ir 12. Naujiems laikams brėžiant.

MŪSŲ SPARNAI. Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas. 1983 gruodis Nr. 55. 96 psl. Kaina . auka. Adresas: Jonas Palšis, 5718 S. Richmond St., Chicago, Ill. 60629, USA. Vokietijoje gaunamas pas kun. Fr. Skėrį. Šis numeris skirtas Biržams. Iliustruotas istorinėmis nuotraukomis.

Pas kun. Fr. Skėrį galima užsisakyti ir vienintelį pasaulyje lietuvių evangelikų liuteronų laikraštį SVEČIĄ. Kaina 10 DM metams. Išėina du kartus per metus.

SIMAS SUŽIEDĖLIS. DER HEILIGE CASIMIR 1458-1484. Zum Gedächtnis seines 500. Todestages. Christiana-Verlag 1984. 8260 Stein am Rhein/Schweiz. 100 psl. su paveikslais iš dr. P. Reklaičio Litauen-Archiv. Jis ir pabaigos žodį parašė. Kaina leidykloje ir knygynuose - 9,80 DM arba 8,--SF. Užsisakant pas tėv. dr. Konst. Gulbiną - Rossbachstr. 41, 4200 Oberhausen 11 (Bank-Konto Nr. 1115 95-462 Postscheckamt Dortmund) arba pas kun. K. Senkų - Schubartstr. 16, 7000 Stuttgart 1 (Bank-Konto Nr. 504 26-701 Postscheckamt Stuttgart, arba Konto-Nr. 2 405 465 Landesgirokasse Stuttgart, BLZ 600 501 01) gaunama didelė nuolaida.

BOKŠTO ŠEŠĖLY. Vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos (Vasario 16 gimnazija, D-6840 Lampertheim 4) jaunyste trykstantis, fotokopijavimo būdu padaugintas 12 psl. leidinėlis. Turiny - įvairūs straipsneliai ir D. Korintaitės pirmieji poezijos bandymai.

PASAULIO LIETUVIS Nr. 5-1984 (gegužė). Turiny - reportažai apie kazimierines iškilmes Romoje, plati informacija apie VII liet. tautinių šokių šventę bei Vasario 16 gimnaziją ir kit. Daug nuotraukų. Prenumeratos kaina metams - 10 US dol. Mėnesinis žurnalas. 48 psl. Leidžia Pasaulio LB Valdyba. Atsižvelgiant į žurnalo kainą ir kokybę, neturėtų likti Vokietijoje nė vieno tautiečio, neskaitančio PASAULIO LIETUVIO. Adresas: THE WORLD LITHUANIAN, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA.

--- o o o ---

NETENKAME VYSK. ANTANO L. DEKSNIO - GAUNAME VYSK. PAULIŲ BALTAKĮ

Vietoje dėl amžiaus pasitraukiančio Vakarų Europos lietuvių vyskupo Antano L. Deksnio, viso pasaulio lietuvių išėivių vyskupu paskirtas tėvas pranciškonas Paulius Baltakis iš New Yorko, USA, gim. 1925. Naujasis vyskupas bus konsekruojamas š. m. rugsėjo 17 Portlande, Maine, USA.

R e m k i m e P u n s k o l i e t u v i u s

Jonas Ivanauskas (Waldenburger Str. 10, 5902 Netphen 1) prašo prisidėti prie pašto išlaidų padengimo už siuntinius Punsko lietuviams bent po 10 DM. Pinigus galima pervesti į sąskaitą: Volksbank Netphen, Polen-Punsk-Konto Nr. 400 131 482. Jei kas norėtų pats pasiųsti siuntinių, J. Ivanauskas mielai suteiktų paramos reikalingų tautiečių adresus.

J i e š k o m i

Mykolo G u d o n i o , mirusio 1984 sausio 7, giminės. Velionis buvo gimes 1919 lapkričio 17 Daniūnuose (Joniškėlis). Pranešti: Litauische Volksgemeinschaft, D-6840 Lampertheim 4, arba Rechtsanwalt Hermann Weis, Weisenau 3, D-8770 Lohr am Main. Tel. 1432

Elena V y g o n t a i t ė - G a d e i k i e n ė , Prano, jieško savo sesers Marytės-Petronėlės T r a k i e n ė s , Prano, arba dukros Barboros Trakytės, gyvenusių Vokietijoje.

Leonarda Vaitonienė-Lietuvninkaitė, gyv. Kaune, jieško savo vyro pusseserės Jūratės-Teresės A u g l i e n ė s - Vaitonytės, Juozo, gim. 1944 Pakeklių kaime, Prienų raj., 1970-1973 išvykusios į Vak. Vokietiją. Prieš išvykimą gyveno Kaune, Žemaičių 164-6. Kauno I internate 1962 buvo baigusi 11 klasių. Turėjo 1967 gimusių sūnų. Dabar gali būti pakeitusi pavardę. Rašyti: Mr. Herbert Mickoleit, Wassergasse 10, D-6509 Wendelsheim. Tel. 06734-8119

Ar kas nors žino, kur šiuo metu yra skn. E. Vilko susuktas filmas apie skautų Jamborę Graikijoje? Jis turėtų būti kur nors Vakarų Vokietijoje. Rašykite INFORMACIJOMS.

N u d e g ė R o m u v o s p i l i s

1984 birželio 6-tą 5,10 val. Romuvos gyventojus pažadino įkirus automobilio signalizavimas gatvėje ir žmonių riksmas. Pravėrę akis, jie išvydo liepsnojančią pilį - kaip žvakė degė bokštas. Bematant ugnis apėmė stogą.

Tuoį šoko iš lovų mokiniai su savo bendrabučio vedėju Mečiu Buiviu. Nespėję nei apsirengti, griebėsi nešti vertingesnius savo daiktus ir patys sprukti laukan. Ėmė staugti ugniagesių sirenos. Gesinimas vyko tokia tvarka.

5,20 val. pasigirdo ugniagesių sirenos Hüttenfelde ir Lampertheime. 5,28 val. pasirodė pirmosios gaisrininkų mašinos gatvėje ir Romuvos kieme. Po keletos minučių stiprios vandens čiurkšlės pasipylė į ugnį. Vandentiekis nebepajėgė tiekti pakankamai vandens, tai dalis mašinų ėmė jį iš kūdros. Gaisras vis plėtėsi. Kai atskubėjo daug galingų ugniagesių mašinų ir upėmis ėmė pilti vandenį, ugnies plėtimasis buvo sustabdytas. Sudegė per 2/3 stogo ir palėpių, vietomis įkrito lubos. Nepalietas liko tik vakarinis sparnas, kur yra Lietuvių kultūros institutas, gimnazijos ūkio vedėjos biuras, Vokietijos LB Valdybos raštinė ir knygų kioskas. Visa kita arba sudegė, arba apdegė arba sulieta vandeniui.

Sudegė keletas vertingų muzikos instrumentų bei įrengimų, palėpėje sukrautos ir jau sunkiais bei siūlomoms pirkti knygos. Gimnazijos bibliotekos dalis knygų sudegė, o likusios sušlapintos.

Tik prasidėjus gaisrui, kartu su ugniagesiais pasirodė ir laikraščių reporteriai. Kaimyninis Viernheimer Zeitung dar birželio 6 rytą informavo apie degančią Rennhofo pilį ir išspausdino jos nuotrauką. Radijas ir televizija visą dieną pranešinėjo apie gaisrą.

Didelį domesį parodė vokiečių įstaigos. Į gaisro vietą tuoj atvyko aukštas Hesseno socialinių reikalų ministerijos pareigūnas Röder, Bergstrasse's apskrities viršininko pavaduotojas Strecker, Lampertheimo burmistras Dieter ir kiti. Nedelsė ir vietos bei Wiesbadeno kriminalinės policijos valdininkai. Jie tuoj ėmėsi tirti gaisro priežastį, apklausinėdami gimnazijos bei bendrabučio vadovus ir mokinius.

Gaisrą gesino 20 mašinų iš Hüttenfeldo, Lampertheimo, Viernheimo, Heppenheimo ir Bensheim. Artimiausios vietovės Hemsbacho, kuriam dar prieš metus priklausė Romuva, gaisrininkai nepasirodė. Mat, jis yra Baden-Württembergo krašte. Ir tokiais atvejais biurokratizmas galioja...

Didelėje nelaimėje buvo ir nemaža laimės. Didžiausia - kad nesudegė ir nesužeistas nei vienas mokinyvas ar kuris kitas pilies gyventojas, ir joks gaisrininkas, nors gaisro gesinime dalyvavo 130 žmonių, įskaitant ir Vokietijos raudono kryžiaus talkininkus bei Techniškos pagalbos žmones. Jie atvyko dešimtimi mašinų su visais greitosios pagalbos įrengimais bei virtuve, kuri aprūpino gaisrininkus karšta kava (rytas ir diena buvo vėsoki) ir bulkutėmis, o vidurdienį ir šiltus pietus atgabeno.

Taip pat didelė laimė, kad nors išdegė, bet nenugriuvo 35 m aukščio pilies bokštas. Laimė kaimynams Griunvaldams (Griunvaldienė yra gimnazijos virėja, o dvi dukros lanko mūsų mokyklą). Jų namas tik per gatvę - 12 m nuo pilies. Vėjas pūtė į parko pusę, tai nei ugnis, nei karštis su dūmais jų namo nelietė.

Mokiniai apgyvendinti gimnazijos klasių pastate, kur yra prausyklos ir dušai. Pamokos vyksta normalia tvarka. Tik atšauktos Joninės, nes, blogam orui pasitaikius, nebūtų kur dėtis. Sudegus muzikos instrumentams, orkestras neturi kuo groti.

Š.m. birželio 8 Vokietijos LB ir Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos, susirinkusios apsvarstyti po gaisro susidariusios padėties, išrinko komisiją pilies atstatymo planams paruošti. Gimnazijos direktoriui Andriui Šmitui pavedė atstovauti Vokietijos LB ir Kuratorijai, kalbantis su vokiečių įstaigomis. Kiti komisijos nariai: inž. Juozas Sabas, Vokietijos LB Valdybos pirmininkas, inž. Jonas K. Valiūnas, Kuratorijos išdininkas ir vyr. mokytojas Vincas Bartusevičius, Lietuvių kultūros instituto vedėjas.

Birželio 12 Hesseno krašto draudimo įstaigos pareigūnai pradėjo skaičiuoti gaisro padarytus nuostolius.

P i r m o j i p a g a l b a i r p i r m o j i a u k a

Turbūt daugiausia nuob gaisro nukentėjo berniukų bendrabučio vedėjo pavaduotojo Viliaus ir Jail. Jūratės Lemkių šeima, auginanti tris mažus vaikus. LABDARA parėmė ją tūkstančiu DM. LABDAROS adresas: Jonas Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau. Sąskaita banke: LABDARA e.V., Landesgirokasse Stuttgart Nr.1185168 BLZ 600 501 01

Patyrusi apie gaisrą, buvusi Vasario 16 gimnazijos mergaičių bendrabučio vedėja dr. Mar. Stankus-Saulaitė iš Čikagos atsiuntė 100 dol. auka gimnazijai.

VASARIO 16 GIMNAZIJS tautinių šokių grupės
kelionei į VII lietuvių taut.šokių šventę Clevelande, JAV, aukojo:

- Po 1.000 DM: tėv.Alfonsas Bernatonis iš Dieburgo, Veronika Sutkuvienė iš Bad Kreuznacho ir Baltiska Humanistika Förb iš Stockholmo, Švedija;
- Po 500 DM: Zina ir Jonas Glemžai iš Calw-Hirsau, Bronius Magdušauskas iš Oftersheimo, Mykolas Žilinskas iš Berlyno, kun.Kazimieras Senkus iš Stuttgarto, kun.Domininkas Kenstavičius iš Feuchto ir LABDARA iš Calw-Hirsau;
- Po 300 DM: kun.Jonas Tautkevičius iš Walkertshofeno;
- Po 200 DM: Jonas Damskis iš Krefeldo, Algimantas J.Braškys iš Frankfurto/M., Liucijonas Vilčinskas iš Hageno ir Romualdas Bitautas iš Eitensheimo;
- Po 150 DM: Schwetzingeno lietuvių vyrų ratelis per Joną Vitkų;
- Po 100 DM: Vysk.A.L.Deksnyš iš Bad Wörishofeno, Zigmas Vencius iš Heidesheimo, Adomas Midveris iš Geesthachto, Jonas Stravinskas iš Limburgo, Ona Linderienė iš CH-Berno, Jan.Kennard iš Osnabrūcko, Anna Petrowski iš Bruchköbelio, Zinaida Wegmann iš Mühlingeno, Povilas Bajoriūnas iš Heidesheimo, Jonas K.Valiūnas iš Schwetzingeno, dr.Petras Radvila iš CH-Berno, kun.Fr.Skėrys iš Mannheimo, Jonas Mažeiva iš Griesheimo, dr.Jonas Norkaitis iš Stuttgarto, Alfred Broszat iš Wegbergo, Viktoras Kurgonas iš Münsterio/Westf. ir Antiana Irbitzkienė iš Homburgo/Saar;
- Po 60 DM: Alfonsas Miškelevičius iš Mainzo ir Silverijus Jasaitis iš Bremeno;
- Po 50 DM: Danis Matzikas iš Frankfurto/M.,Kasparas Radzevičius iš Memmingeno, Vladas Lukošiušas iš Germersheimo, Magdalena Ozolins iš Hamburgo, Nina Dolles iš Lauingeno, dipl.inž. Mečys Strumila iš Bonnos, Bronius Pajarskas iš Haano, Ada Lohse iš Bad Honnefo ir Bronius Velykis iš Münsterio/Westf.;
- Po 30 DM: Martha Freter iš Berlyno ir garbės senj.kun.Adomas Gelžinius iš Braunschweigo;
- Po 25 DM: Artūras Hermann iš Bammentalio ir Kundrotai iš Pforzheimo;
- Po 20 DM: Ieva Banevičienė iš Pinnebergo, Vytas Deveikis iš Heidesheimo, Rosa Juodzevičienė iš Ochsenfurto, Raimund Preuss iš Lebenstedto, tėv.Tasius Ereminas iš Domodossolos, Italija, Andreas Schmidt iš Süderbrarupo ir Antanas Žioldpis iš Hagenbacho;
- Po 10 DM: Harry Mett iš Rüsselsheimo ir Eduard Kosnik iš Darmstadto.
- Tautinių šokių grupė padėkos kiekvienam aukotojui raštu su šokėjų parašais.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr.dr.med.Kazys ir Rūta Aškoliai iš Ulmeno	500,--DM
Veronika Sutkuvienė iš Bad Kreuznacho ir VLB Memmingeno apylinkė po	200,-- "
Kazys Bendoraitis iš Schwetzingeno, F.Leškevičius iš Berlyno, Eduardas Voroneckas iš Weinheimo/Bergstr. ir Algimantas J.Braškys iš Frankfurto/M. po	100,-- "
Jonas Vitkus iš Viernheimo	52,23 "
Kun.Viktoras Dabušis iš JAV-bių US \$ 20.00	51,07 "
Arno Endrikaitis iš Kaiserslauterno, Zigmas Vencius iš Heidesheimo, Alfonsas Česevičius iš Pforzheimo ir Sigismund Blum iš Düsseldorfo po	50,-- "
Vytas Deveikis iš Heidesheimo ir Izidorius Sragauskis iš Hamburgo po	40,-- "
Vladas Staliauskas iš Memmingeno	36,-- "
Sofija Laukaitienė iš Müncheno	35,-- "
Kun.Fr.Skėrys iš Mannheimo, Jonas Stravinskas iš Limburgo, Bronius Velykis iš Münsterio/Westf. ir Jonas Glemža iš Calw-Hirsau po	30,-- "
Dr.med.Vyt.Gruzdys ir Dalia Grybinaitė iš JAV-ių po US \$ 10.00 arba po	25,53 "
Adolfas Pračkys iš Weideno	25,-- "
St. Ivanauskas iš Schwetzingeno	24,-- "
A.Lipšys iš Mainzo, Algimantas Daubaris iš Homburgo/Saar, XY iš Zeppelinheimo, Povilas Bajoriūnas iš Heidesheimo, Kazys Bernotavičius iš Kaiserslauterno, Bernardas Budreika iš Hüttenfeldo, Alfonsas Pauris iš Sassenbergo, Liucijonas Vilčinskas ir Stasys Petkevičius iš Hageno, Ona Gucaitienė iš Lebenstedto (Salzgitter 1), Aloyzas Janusevičius iš Griesheimo, Jeronimas Jerumbavičius iš Ludwigshafeno/Rhein ir kun.Fr.Skėrys iš Mannheimo po	20,-- "
Bronė Spies-Gailiūtė iš Belgijos 300 belg.fr. arba	14,13 "
Juozas Benetis iš Griesheimo	10,-- "
Ačiū.	

N u m a t o m i r e n g i n i a i

Birželio 23 žadėtos rengti J o n i n ė s Vasario 16 gimnazijoje Romuvoje n e į v y k s .

Liepos 21 - rugpjūčio 5 - lietuvių vaikų vasaros stovykla Romuvoje (Hüttenfelde). Priimami ir misrių šeimų vaikai nuo 8 iki 14 metų amžiaus. Stovyklai vadovaus mokyt. Ronaldas Tesnau su pagalbininkėmis, talkaus mūsų gimnazijos mokytojai. Mokestis paliktas pernykštis: už pirmą vaiką teks mokėti 200 DM už dvi savaites arba 14,30 DM už dieną, už antrą - 180 DM arba po 13 DM už dieną, už trečią ir kitus tos pačios šeimos vaikus - po 150 DM arba po 11 DM už dieną. Vaikai gyvens mergaičių bendrabuty.

Liepos 29 - rugpjūčio 5 - XXXI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ Augsburgė, St. Ulricho Akademijos namuose, Kappelberg 1. P r o g r a m a :

- Sekmad. (VII.29) 20 val. Susipažinimas
Pirmad. (VII.30) 10 val. Prof.dr.V.J.Bieliauskas (JAV): Bejėgiškumas ir smurtas - psichologiniai politinės represijos bruožai
20 " Dr.A.Gerutis (Šveicarija): Lietuvos kaimynas Latgala
Antrad. (VII.31) Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakčiai skirtoji diena
10 val. Kun.prof.dr.P.Rabikauskas (Italija): Šv.Kazimieras kadaise šiandien
Popiet Ekskursija į Bavarijos pilis
20 val. Dr.P.Reklaitis (Vokietija): Šv.Kazimiero ikonografijos pagrindai
Trečiad. (VIII.1) 10 " V.Natkevičius (Vokietija): Ar tikrai ten didelių talentų knibždėte knibžda? Pastarųjų metų Lietuvos romanas
Popiet Vokietijos ateitininkų posėdis
17 val. Prof.dr.V.M.Vasyliūnas (Vokietija): Vargonų koncertas
20 " A.Liulevičienė (JAV): Blogio simbolizavimas kai kuriuose naujausiuose lietuvių literatūros veikaluose
Ketvirt. (VIII.2) 10 val. Prof.dr.T.Remeikis (JAV): Paskaita
Popiet Europos kraštų LB ir LJS vadovų posėdžiai
20 val. V.Bartusevičius (Vokietija): Pasaulio LB sąranga ir problemos
Penktad. (VIII.3) 10 " Dr.K.Girnius (Vokietija): Kodėl pokario metais pusė kaimo bernų sulindo į mišką?
16 " Kun.Br.Liubinas (Vokietija): Antano Rubšio "Raktas į Šventąjį Raštą"
20 " Solistės Laimos Stepaitienės (JAV) lietuviškų liaudies dainų koncertas. Akompanuoja prof.dr.V.M.Vasyliūnas
Šeštad. (VIII.4) 10 " Dr.K.J.Čeginskas (Vokietija): Egzodas - 40 metų
20 " TĖVYNĖS VALANDELĖ: Iš neseniai išėjusio eilėraščių rinkinio skaito E.Juodvalkė (Vokietija), mokyt.D.Markelytė (Vokietija) deklamuoja Putino "Žilviną ir Eglę", stud.K.Ivinskio melodeklamacija
Sekmad. (VIII.5) 9 " Iškilmingos šv.mišios, kurias aukoja vysk.A.L.Deksnyš
10 " Studijų savaitės vertinimas, sekančios aptarimas, uždarymas
Moderatoriai: Dr. K.J.Čeginskas, V.Natkevičius ir dr.J.Norkaitis
Rengimo komisija: Stud.J.Barasaitė, inž.R.Hermanas, P.Ivinskienė, kun.A.Rubikas ir stud.B.Šyvokaitė

Registruotis pas J.Barasas, Rubinstr.1, 8000 München 50, įmokant registr.mokestį 65 DM (jaunimui 25 DM) į Studijų savaitės sąskaitą: Litauische Studienwoche Konto-Nr.8934002 Volksbank Kreis Bergstrasse, BLZ 50991400; 6840 Lampertheim.

Už dieną reikia mokėti 50 DM; tuo būdu savaitė atsieina 350 DM + 65 DM reg.mokestis = 415 DM. Registruojantis pranešti, ar dalyvausite ekskursijoje į Bavarijos pilis.

Dr. P. R e k l a i t i s ruošia parodą apie šv.Kazimierą. Jis prašo Savaitės dalyvius atsi-vežti visa, kas tik liečia šventąjį - net "abrozdelį" iš maldaknygės. Pagrindinius eksponatus jis pats atsigabens.

Rugsėjo 29-tą 15 val. - IŠKILMINGOS PAMALDOS Kölno katedroje už Persekiojamą Bažnyčią ir šv.Kazimiero 500 m. sukakties minėjimas. Kviečiami visi kuo gausiausiai dalyvauti.

Spalio 19-21 - Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas Romuvoje. Bus skaitomos 5 viešos mokslinės paskaitos, įvyks metinis LKI narių susirinkimas.

Spalio 26-28 - Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas Romuvoje. Kviečiami LB ir kitų liet. organizacijų vadovai. Bus svarstomos Vokietijos lietuvių kultūrinės veiklos problemos.

1985 vasario 23 - VASARIO 16 minėjimas su plačia programa Hüttenfeldo Bürgerhaus'e.